

**2.19 පැරණි වාසස්ථාන පිළිබඳ මානව විද්‍යාත්මක අධ්‍යයනයක්
(මිණුවන්ගොඩ ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසය ඇසුරින්)**

දිනිති විශේෂුරිය
පුරාවිද්‍යා අධ්‍යයන අංශය, කැලණීය විශ්වවිද්‍යාලය

ABSTRACT

පැරණි වාසස්ථාන ඔහුම සමාජයක ගේෂවී ඇති විවිධ අංග අතරින් එත් ප්‍රපාංචයක් ලෙස සැලකිය තැකිය. මෙම වාසස්ථාන ආකාස්මිකව පහළ වුවක් නොව ප්‍රාග් එතිහාසික යුගයේ සිට වර්තමානය දක්වා වූ කුම්ක විකාශනයක ප්‍රතිඵලයකි. ප්‍රාග් එතිහාසික යුගයේ මානවයා සංචාරක එක්වීර දිවියෙන් සමුගෙන ඕනෑම සම්පන්න ගොවියකු බවට පත්වීමත් සමග තම වග බිම් වාසස්ථාන තනා ස්ථීර පදිංචිකරුවෙකු බවට පත්වීය. මෙහිදී බිහි වූ නිවාස කොළ අතු, මැටි වැනි අමු ද්‍රව්‍යසහිත සරල තාක්ෂණයක් යටතේ බිහි වූ නිවාස ය (සෙනෙවිරුවන්, 1998, 21). පසුකාලීනව රට කුළට පැමිණෙන ලද විවිධ සංස්කෘතික ප්‍රවාහයන් මෙම වාසස්ථාන සංඝ් ලෙසම බලපෑවේ ය. එහයින් සරල සාම්ප්‍රදායික නිවාස පසුකාලීනව විවිධ යුගවල දී සිද්ධ ඉන්දිය, පෘතුගිසි, ලන්දේසි, ඉංග්‍රීසි බලපෑම් හේතුවෙන් පැහැදිලි වෙනස්කම් විවිධ, අංග සහිතව වර්ධනය විය (Lewcock et al, 1998).

උක්ත විපර්යාසයන්ට ලක් වූ වාසස්ථාන ශ්‍රී ලංකාව පුරා අදටත් ගේෂව පවතී. එම වාසස්ථානයන්හි විවිධ බලපෑම්වලට ලක්ව විවිධ ගෘහනිර්මාණ අංග අදටත් ගේෂව පැවතීම විශේෂීය. ආරුක්කු, විශාල සණකම් ලි යෙදු දොර ජනනල්, මැද මිදුල්, කොරේබ්, විශාල දිගු ආලින්ද වැනි අංග එයට උදාහරණ ය (Lewcock et al, 1998). ඇතැම අංග සමහර කාලවල දී ඉවත්ව ගොස් ඇති බවක් දක්නට ලැබේ. වාසස්ථානයන්හි ඇතුළත පිටත අංගයන්ට අමතරව කුමවත් ගෘහ අලංකරණ කුම භා උද්‍යාන අලංකාර විධි ඒ කුළ අන්තර්ගතය. මිනිසා තම සංස්කෘතිකාංග කුමයෙන් වර්ධනය කර ගැනීමත් සමග මෙවැනි කුමවත් ගෘහනිර්මාණ රටාවක් බිහිව ඇති බව පැහැදිලිය. එම නිසා උක්ත නිවාස පිළිබඳව මානව විද්‍යාත්මක දාන්ත්‍රී කෝණයකින් කරන ලද අධ්‍යයනයක් මෙහි දී ඉදිරිපත් කිරීම මෙම පත්‍රිකාවේ අරමුණයි. ඒ සඳහා මිණුවන්ගොඩ ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසයේ තෝරාගත් පැරණි නිවාස කීපයක් යොදා ගෙන ඇත. එම නිවාස අවම වගයෙන් වසර සීයක් පැරණි විය යුතුය යන සීමාවට යටත් වේ.

ආච්‍රිත ග්‍රන්ථ

Lewcock, Ronald, Sansoni, Barbara, Senanayake, Lakee	1998	Architecture of an Island Barefoot (PVT) Ananda Kumaraswami Mawatha, Colombo.
de Silva, Nimal	1998	The SriLankan Tradition for Selter Architect SLIA Colombo
සෙනෙවිරත්න මතුගම	1998	සිංහලවාස්ත්‍ර කිරීමතම, පියසර මුදුණ ප්‍රකාකයෙන් බොරලැස්ගමුව